

Postadres
Postbus 21985
3001 AZ Rotterdam

Telefoon
010 4048164

Fax
010 4048169

E-mail
info@zorgcollege.nl
Internet
www.zorgcollege.nl

Internetconsultatie

VERSTUURD PER INTERNETCONSULTATIE WWW.INTERNETCONSULTATIE.NL

Onderwerp: Onderzoekskaders 2017 - internetconsultatie

Rotterdam, 22 februari 2016

Geachte heer, mevrouw,

In het kader van de internetconsultatie Onderzoekskader 2017 stuur ik u mijn reactie op het "*onderzoekskader 2017 voor toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs - concept 26 januari 2016*". Als bestuurder van een niet-bekostigde mbo-instelling (volwassen deelnemers), richt ik mij specifiek op hoofdstuk 11 uit dit concept. Uitgezonderde wettelijke eisen voor niet-bekostigde instellingen.

Vooraf

De wetgever heeft, helaas, geen separate wet of uitzonderingen gemaakt voor niet-bekostigde instellingen. Dat is jammer, omdat een onderwijsinstelling voor leerplichtigen andere doelen en taken heeft dan een niet-bekostigde instelling. De betekenis van kwaliteit tussen beide soorten onderwijs is en moet geheel verschillend zijn. Zowel verantwoording van financiële middelen als het karakter en achtergrond van deelnemers zijn te verschillend om onder dezelfde noemer 'kwaliteit' te scharen. Het concept Onderzoekskader 2017 repareert dit enigszins. Dat juich ik toe. Toch zie ik een aantal punten dat het concept op dit punt kunnen verbeteren. Puntsgewijs benoem ik deze hieronder. Maar eerst ga ik in de op achtergrond van mijn reactie op het (nieuwe) onderzoekskader.

Onderwijskwaliteit en Toezicht

De wetgever maakt nauwelijks of geen onderscheid tussen een bekostigde instelling met leerplichtige deelnemers en niet-bekostigde instellingen voor volwassen deelnemers. Opmerkelijk, omdat de doelgroepen en de doelstellingen zo wezenlijk van elkaar verschillen.

De WEB en het onderzoekskader beschouwen de situatie van een school voor leerplichtige leerlingen. Ook in het concept onderzoekskader wordt regelmatig verwezen naar afhankelijke leerlingen, hun ouders en maatschappelijke taken. Misschien begrijpelijk vanwege de dominantie van het bekostigd onderwijs, maar zeker niet terecht. Het doet geen recht aan het privaat onderwijs en vormt zelfs een (onbedoelde) belemmering op de rol en ontwikkeling die het private onderwijs is toegedicht.

Het bekostigd onderwijs bevindt zich in het publieke domein. Het heeft een maatschappelijke taak om leerplichtige voor te bereiden op de maatschappij. Daarvoor ontvangt het bekostiging van het Rijk, waar de wetgever verantwoording voor vraagt. Dit alles is duidelijk terug te lezen in de keuzes die zijn gemaakt in het onderzoekskader. Voor het niet-bekostigde (volwassen) onderwijs beperkt het concept onderzoekskader zich tot het *niet-van-toepassing* verklaren van een aantal waarderingen. Helaas blijft

onduidelijk wat de reden is om bepaalde aspecten wel en andere weer niet te beoordelen. Het ontbreken van een toelichting waaruit blijkt waarom gekozen is voor een aparte behandeling van het niet-bekostigde onderwijs geeft handvaten aan de onderwijsinspectie en de instellingen. Een dergelijke verantwoording doet beter recht aan een separate behandeling van instellingen in het private domein. Partijen begrijpen dan waar ze aan toe zijn. Het wordt dan ook duidelijk waar de zwaartepunten van het onderzoek dienen te liggen.

De methode van het weglaten van een aantal toepassingen in het waarderingskader dreigt zo tot willekeur. Ik pleit er dan ook voor om explicieter te zijn. De eisen aan bekostigde instellingen gaat, terecht, verder dan uitsluitend toezien op de waarde van het diploma. Veiligheid op school, voorbereiding op de maatschappij en tevredenheid van deelnemers behoort verantwoord te worden in het publieke domein. In het private domein zal verantwoording afgelegd moeten worden over verantwoord gebruik van het diploma.

Kwaliteitsgebieden en standaarden

In dit onderdeel ga ik puntsgewijs in op de toepassingen in het waarderingskader voor niet-bekostigde onderwijsinstellingen met volwassen deelnemers (bb).

Gebied 1. Onderwijsresultaten	
1.1 Studiesucces	Ik neem aan dat hier 1.1. Resultaten wordt bedoeld? Dit punt past bij het bekostigd onderwijs, waar brede doelstellingen gelden en waar leerlingen worden voorbereid op de maatschappij. In de private sector, met volwassen deelnemers, is dit niet aan de orde. Deelnemers kiezen vrijwillig, vanuit een werkend bestaan, om een opleiding te volgen. Dit punt hoort niet thuis bij het niet-bekostigde onderwijs voor volwassenen.
1.2 Sociale en maatschappelijke competenties	Dit punt sluit aan bij de wens van de overheid om leerplichtige leerlingen voor te bereiden op de maatschappij. Bij het niet-bekostigde onderwijs, voor volwassenen, is dit punt overbodig. Onnodig betuttelend zelfs. Deelnemers hebben als volwassen en ervaren beroepskracht (instroom) al de nodig competenties bewezen. De deelnemer kiest voor hem of haar moverende reden om een vakinhoudelijke opleiding te volgen, ze vraagt niet om voorbereid te worden op de maatschappij waar ze zelf al reeds vollop deelmaakt. Dit hoort niet thuis in het toezicht voor niet-bekostigde volwassenenonderwijs.
1.3 Vervolgsucces	Het onderzoekskader schrijft 1.2 Vervolgsucces. Ik neem aan dat we hier 1.3 Vervolgsucces moeten lezen?. Zie opmerking bij voorgaand punt.
Gebied 2. Onderwijsproces	
2.1 Onderwijsprogramma	Wordt hier 2.1 Aanbod bedoeld? Zie onder 1.2
2.2 Ontwikkeling en begeleiding	Zie onder 1.2
2.3 Didactisch handelen	
2.4 (Extra) ondersteuning	Volwassen deelnemers hebben een eigen verantwoording. Dit is een punt die deze deelnemers met de school afsprekt in het kader van de private overeenkomst. Dit hoort niet thuis in het toezicht.
2.5 Samenwerking	Dit punt slaat op leerplichtige leerlingen, niet op volwassen deelnemers. Dit hoort niet thuis in het toezicht.
2.6 Toetsing en afsluiting	Er wordt hier uitgegaan van leerplichtige leerlingen, studiejaar 8 en het leerlingvolgsysteem. Ouder worden geïnformeerd. Dit hoort niet thuis in het niet-bekostigde volwassenenonderwijs. Dit

	hoort niet thuis in het toezicht.
Gebied 3. Schoolklimaat	
3.1 Veiligheid	Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen. Dit stuk is geschreven voor leerplichtige leerlingen. Voor een niet-bekostigde instelling met volwassen deelnemers (bbl) speelt dit geen rol. Dit hoort niet thuis in het toezicht.
3.2 Leerklimaat	Zie onder 3.1
Gebied 4. Kwaliteitszorg en ambitie	
4.1 Doelen, evaluatie en verbetering	Ik vraag me af of dit voor een private school moet worden onderzocht. Net als financieel beheer, is dit onderdeel de verantwoordelijkheid voor de private leiding dat handelt voor eigen rekening en risico. Het heeft geen directe link met de waarde van het diploma. De markt zal zich uitspreken over de mate van ambitie en realisatie.
4.3 Verantwoording en dialoog	Zie onder 4.1

Voor nadere toelichting houd ik me beschikbaar. U kunt mij bereiken via email o.lakmaker@zorgcollege.nl en telefoon 06-20957205.

Bijvoorbeeld dank voor het in behandeling nemen van voornoemde punten.

Met vriendelijke groet,

Olof Lakmaker
Directeur Zorgcollege